

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	CATALUNYA
Municipi	REUS
Direcció	
Edifici	Església Prioral de Sant Pere

Campanes desaparegudes

Nom	Campana de Jesús (destruïda)
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 83 Vora Altura del bronze 85 Pes aproximat (en quilos)331 kg
Fonedor	ROCA II, PERE (ROCAFORT DE QUERALT)
Any fosa	1586
Descripció	La campana tenia una breu epigrafia en minúscula gòtica: "xps - reg - venit in pase deus - omo factus est - sancte petre - ora pro nobis" "petrus roca me fecit mdlxxxvi" No podem verificar la inscripció original, que haurien d'haver escrit "xps rex venit in pace. deus homo factus est. sancte petre ora pro nobis. petrus roca me fecit anno mdlxxxvi" La primera paraula és l'abreviatura en grec del nom de Crist, mentre que la resta estava escrita en llatí. El text es podria interpretar com "Crist Rei ve en pau. Déu s'ha fet home. Sant Pere pregueu per nosaltres. Em va fer Pere Roca l'any 1586".
Fotos	2
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	
Data	

Nom	Campana de Sant Bernat, dels Gegants o dels Quarts (refosa)
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 87 Vora Altura del bronze 86 Pes aproximat (en quilos)381 kg
Fonedor	POMAROL, JOSEP
Any fosa	1819

Descripció	La campana tenia una llarga inscripció "CAMPANA DE SANT BERNAT DE MAS CALBO / FETA EN 1739 Y RENOVADA PER DISPOSICIO DEL AJUNTAMENT DE REUS EN LO ANY 1819 / JHP POMAROL, CAMPANÉ DE LA MATEIXA VILA" També hi havia quatre imatges de sants, amb els seus rètols) "SANT BERNAT - SANT EMIGDIO - NOSTRA SENYORA DE MISERICORDIA - SANT MARCH" Sant Emigdi, poc habitual, és un bisbe màrtir del segle IV considerat defensor contra els terratrèmols. La seva popularitat va créixer molt a partir del terratrèmol de Lisboa (1755), però aquesta campana, molt anterior, indica una devoció ja consolidada.
Fotos	2
Tocs	
Conservació, manteniment	Faltava un tros de la boca. Refosa.
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	
Data	

Nom	Campana de Sant Pau, la Francesa, la del treball (destruïda)
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 92 Vora Altura del bronze 90 Pes aproximat (en quilos)451 kg
Fonedor	
Any fosa	1636
Descripció	Coneguem la inscripció de la campana desapareguda "JHS - MARIA - JOSEPH - SANT PAU - ORA PRO NOBIS - 1636". La inscripció sembla poc probable, barrejant el català i el llatí. És més possible que la seva epigrafia fos "IHS # MARIA # IOSEPH # SANCTE PAVLVS ORA PRO NOBIS # ANNO I636". En tot cas la dedicació inicial a la Sagrada Família, força habitual en terres castellaness i gallegues, és molt rara a terra nostra, al menys fins al XVIII, on comença a repetir-se en moltes campanes. Es pot traduir com JESÚS, MARIA I JOSEP. SANT PAU, PREGA PER NOSALTRES. Si la documentació de BARRUFET és exacta, la campana tenia major diàmetre que alçada, relació també molt rara.
Fotos	2
Tocs	
Conservació, manteniment	Desapareguda en 1936
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	
Data	

Nom	Campana de Sant Jaume (destruïda)
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 113 Vora Altura del bronze 108 Pes aproximat (en quilos)835 kg
Fonedor	TARANTINO, FRANCISCUS
Any fosa	1829
Descripció	<p>La campana tenia una complexa epigrafia, transcrita per BARRUFET: "DIVO JACOBO HISPAN PATRONO DICATA CAMPANA HAEC PRIMO AEREM VERBERAVIT 1586 / BIS PRISTINAM FORMAM REVOCATA EST 1819 ET 1829". (marca de fàbrica al peu d'una custòdia) " FRANCISCUS / TARANTINO / ME / FECIT " / "FESTA PRAEDICO POPULUS COLENDIA / CONVOCO CAETUM, LACRYMORQUE FUNCTOS / GRANDINEM PELLO, TONITRU ET MINACEM / NUBEM TERRITO"</p> <p>El mateix BARRUFET proposa la següent traducció AQUESTA CAMPANA DEDICADA A SANT JAUME, PATRÓ D'ESPANYA, VA COLPEJAR L'AIRE PER PRIMERA VEGADA L'ANY 1586. DUES VEGADES HA ESTAT REFOSA A SA PRIMERA FORMA, EL 1519 I EL 1829. FRANCESC TARANTINO EM VA FER. ANUNCIO LA FESTA QUE HAN DE CELEBRAR ELS POBLES, CONVOCO A REUNIÓ I PLORO ELS DIFUNTS. ALLUNYO LA PEDREGADA I ESPARVERO EL TRO I EL NÚVOL AMENAÇADOR.</p> <p>El text és una variant poc habitual de la coneguda "LAUDO DEUM VERUM, CONGREGO CLERUM, PESTEM FUGO, DEFUNCTOS PLORO, FESTA DECORO", és a dir LLOO AL DÉU VERITABLE, REUNEIXO AL CLERGAT, FAIG FUGIR LA PESTA, PLORO ELS MORTS I ORNO LES FESTES.</p>
Fotos	2
Tocs	
Conservació, manteniment	Desapareguda en 1936.
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	
Data	

Nom	Campana de Sant Pere (refosa)
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 135 Vora Altura del bronze 133 Pes aproximat (en quilos)1425 kg
Fonedor	TARANTINO, FRANCISCUS
Any fosa	1829

Descripció	<p>Segons BARRUFET la campana portava una complexa epigrafià "DIVO PETRO APOST PRIMO DICATA CAMPANA / HAEC PRIMO SONITO AEREM VERBERAVIT 1420 / TER AD PRIST FORMA REVOCATA EST 1773, 1819 ET 1829 / REUSIS CONSVLIS CURANT"</p> <p>(Imatges de Sant Pere, Sant Antoni, Sant Miquel, Santa Llúcia, gran custòdia, escut de la ciutat)</p> <p>"ALTISONANTE BOO CREPITV CAMPANA PER AVRES, MONS VALLISQUE TREMUNT VOCIBUS ICTA MEIS / MORTALIS VOBIS OPERA, AC PRECEDIQUE LABORQUE, SINT CORDI, QUOTIES STERTIMVS AERA CAVA / CVDEBAT FRACISCUS TARANTINO"</p> <p>El text, com altres llatins del XIX és, com ell mateix indica ALTISONANTE, sense la simplicitat (no exempta de sentit) de les epigrafies llatines dels segles anteriors. BARRUFET proposa la següent traducció AQUESTA CAMPANA DEDICADA A SANT PERE, PRIMER APOSTOL, VA FERIR L'AIRE AMB SON PRIMER SO L'ANY 1420. TRES VEGADES HA ESTAT REFOSA A SA PRIMITIVA FORMA, EN 1773, 1819 I 1829. A CÀRREC DELS CONSELLERS REUSENCES. JO, CAMPANA, RESSONO PELS AIRES AMB VEU ALTISONANT. MORTALS, LLIUREU-VOS AMB GOIG ALS AFANYS, PREGÀRIES I TREBALL DEL DIA CADA VEGADA QUE, BRONZES BUTS, RESSONEM. LA FA FONDRE FRANCESC TARANTINO.</p>
Fotos	2
Tocs	
Conservació, manteniment	Refosa en 1925 per Pere DENCAUSSE - Desapareguda en 1936.
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	
Data	

Nom	Campana de Sant Joan Baptista (destruïda)
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 135 Vora Altura del bronze 133 Pes aproximat (en quilos)1425 kg
Fonedor	DENCAUSSE COMINAL, PEDRO
Any fosa	1925
Descripció	
Fotos	4
Tocs	
Conservació, manteniment	Refosa de l'anterior campana de Sant Pere, de Franciscus TARANTINO, de la qual hom respectà la forma, la mida i l'ornamentació. El nom de Sant Pere fou suplantat pel de Sant Joan Baptista, sens dubte a honor del General Prim - desapareguda en 1936
Protecció	
Propostes	

Autors de la documentació	
Data	

Campanes actuals

Nom	Sants Bernat, Marc, Emigdi i Misericòrdia "Campana dels Quarts o dels Gegants" (A)
Localització	campanar - sala alta
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 85 Vora 10 Altura del bronze 66 Pes aproximat (en quilos)356 kg
Fonedor	GUIXÀ
Any fosa	1990
Descripció	<p>L'epigrafia vol ser una còpia de la campana refosa "CAMPANA DE S. BERNAT NATURAL DE MAS CALBO FETA EN 1739 / Y RENOVADA PER DISPOSICIO DEL MAG AYUNTAMENT DE REUS / EN LO ANY 1819 PER JHP POMAROL CAMPANÉ DE LA MATEIXA VILA / L'ANY 1990 FOU REFOSA DURANT LA RESTAURACIO DEL CAMPANAR" amb alguns canvis notables.</p> <p>També té quatre imatges amb els corresponents rètols: "S. BERNAT" "S. MARCH" "MISERICORDIA" "S. EMIGDIO".</p> <p>La inscripció manté alguns defectes de la transcripció de BARRUFET (com ara les paraules accentuades, pràcticament inexistentes en l'epigrafia de campanes) i introdueix paraules noves, com ara "NATURAL" o "MAG" així com la necessària referència a la refosa. Limita el nom de la Patrona a MISERICORDIA i utilitza abreviatures per a SANT, possiblement per emprar una epigrafia desmesuradament gran per a les dimensions de la campana (habitualment l'única epigrafia de l'empresa).</p> <p>La inscripció, en català correcte, i sense els habituals accents, hauria d'haver sigut escrita com CAMPANA DE SANT BERNAT NATURAL DE MAS CALBO FETA EN 1739 I RENOVADA PER DISPOSICIO DEL MAGNIFIC AJUNTAMENT DE REUS L'ANY 1819 PER JOSEP POMAROL CAMPANER DE LA MATEIXA VILA. FOU REFOSA L'ANY 1990 DURANT LA RESTAURACIO DEL CAMPANAR.</p>
Fotos	23
Tocs	
Conservació, manteniment	<p>La campana, com és habitual en aquesta foneria, té moltes imperfeccions de fosa, amb un aspecte rugós i irregular. Tampoc el seu so arriba a la harmonia d'altres campanes seves, harmonia sovint anunciada com característica de l'empresa.</p> <p>La campana té sis anses en estrella a l'estil de les campanes alemanyes, però no tenia batallera original, per la qual cosa té una falsa afegida.</p> <p>Restaurada per RIYAC en 2011, refent el jou de fusta i dotant-lo d'una palanca per brandar la campana. El batall, sobredimensionat i propi de campanes de tipus llançat (sense jou) no està dispostat per repicar, justament el característic d'aquesta campana (repic a la sortida dels gegants).</p>
Protecció	Protecció genèrica en trobar-se en un BIC declarat.

Propostes	<p>Es proposa la restauració del conjunt de manera que la campana torni a tocar d'acord amb les tradicions catalanes.</p> <p>La campana ha de ser netejada, per dins i per fora, per a recuperar la sonoritat original, mitjançant doll d'arena humida.</p> <p>El jou ha de ser restaurat, de manera que sigui possible ventar la campana i tindrà així mateix, a les 03, una palanca metàl·lica, de la grandària del diàmetre de la campana, per poder-la ventar. En allò que sigui possible caldrà mantenir totes les parts existents (fusta, ferro) substituint exclusivament aquelles necessàries per seguretat. L'electromall haurà de ser disposat en l'altre costat, per no impedir els tocs manuals.</p> <p>Tot i l'innegable interès dels coixinets originals, i degut a la seva complicada conservació, es recomana la seva substitució per rodaments autocentrats, però conservant els elements substituïts en el campanar, preferentment en la sala del rellotge.</p> <p>Cal dotar la campana d'una batallera fixa, per lligar el batall.</p> <p>La campana serà dotada del batall corresponent a la seva grandària, i que tindrà en el seu extrem un trau per a possibles tocs manuals. El batall haurà de ser dotat de cables de seguretat, per a evitar la seva caiguda en casos de ruptura, fixat de manera que no colpegi en trencar-se, i que els cables tampoc danyin el bronze. De cap manera s'unirà a la batallera mitjançant una articulació rígida, ja que aquestes arranquen l'anella interior. L'articulació haurà de ser bastant elàstica de manera que el batall no reboti.</p>
Autors de la documentació	
Data	

Nom	Petra - Clàudia, campana horària (B)
Localització	campanar - sala alta
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 136 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)1456 kg
Fonedor	POMEROL, RAMÓN
Any fosa	1883
Descripció	<p>La campana té una llarga epigrafia, en tipografia industrial, pròpia del seu moment: "FUNDIDA EN 1573, YNUTILIZADA EN 1870 REFUNDIDA POR RAMON POMEROL EN SETIEMBRE DE 1883 POR # " / "ACUERDO DEL EXCELENTISIMO AYUNTAMIENTO DE 25 DE MAYO DEL PROPIO AÑO SIENDO ARCIPRESTE Y # " / "PRIOR DE LA PARROQUIA DE SAN PEDRO EL PRESBITERO D JUAN ALAIX # # # "</p> <p>Té també una creu, una imatge de Sant Pau, un altra de Sant Pere i un escut de Reus amb Heracli o Hèrcules, amb l'anagrama de la tiara i les claus de Sant Pere.</p>
Fotos	83
Tocs	Toc de les hores (amb repetició)
Conservació, manteniment	<p>Nou batall, amb forat molt menut per a repicar manualment (únic ús actual).</p> <p>La campana està ubicada en una imposant estructura, possiblement calculada per un pes deu vegades major. És de destacar el mall antic del rellotge, retràctil, per facilitar el ventat manual de la campana amb cordes.</p> <p>En el jou de fusta posa "Any 1822", una epigrafia poc usual en la fusta.</p>
Protecció	Protecció genèrica en trobar-se en un BIC declarat.

Propostes	<p>Es proposa la restauració del conjunt de manera que la campana torni a tocar d'acord amb les tradicions catalanes.</p> <p>La campana ha de ser netejada, per dins i per fora, per a recuperar la sonoritat original, mitjançant doll d'arena humida.</p> <p>El jou de fusta, així com l'estructura de bigues han de ser restaurats, per recuperar el seu ús tradicional. En allò que sigui possible caldrà mantenir totes les parts existents (fusta, ferro) substituint exclusivament aquelles necessàries per seguretat. És recomanable també substituir els coixinets de bronze originals per uns rodaments autocentrats. Igualment el batall ha de ser necessàriament substituït, prenent com a referència el batall original, i dotant-lo de cables de seguretat en cas de trencament.</p> <p>L'electromall per als tocs del rellotge ha de ser abatible, de manera que no impedeixi el ventat manual.</p>
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc; VILARRÚBIAS i CUADRAS, Daniel
Data	19-10-2009

Nom	Sant Pau, la del treball (1)
Localització	Sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 85 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)356 kg
Fonedor	ROSES, HERMANOS (SILLA)
Any fosa	1943
Descripció	<p>La campana té una doble epigrafia, en llatí i en espanyol: "SANCTE PAULE ORA PRO NOBIS # # # " "IN SUDORE VOLTUS TUI VESCERIS PANE AD LABOREM VOCAT # # # " "COSTEADA POR UN / RESPETABLE NUMERO / DE SOCIOS DE LA / CAMARA OFICIAL / DE COMERCIO E / INDUSTRIA DE / REUS 1943" "FUNDICION / DE / CAMPANAS / ROSES HNOS / SILLA (VALENCIA)"</p> <p>L'expressió "in sudore vultus tui vesceris pane" procedeix de Gènesi (3:19) que cal interpretar com "Et guanyaràs el pa amb la suor del teu front". L'expressió "ad laborem vocat" (crido al treball) va associada amb una interpretació moderna del seu paper original.</p> <p>Pel contrari, el toc de cor de matí (laudes, tèrcia probablement) i el de vespres a la tarda (que era sobre les tres) eren interpretats com "tocs de treball"; en una segona lectura ho eren, però no en el seu sentit inicial i original; és sabut que les campanes ordenaven a través dels seus tocs la vida quotidiana.</p> <p>La frase llatina es pot traduir com SANTA PAU PREGUEU PER NOSALTRES. ET GUANYARÀS EL PA AMB LA SUOR DEL TEU FRONT. CRIDO AL TREBALL.</p>
Fotos	21
Tocs	No sols toca els senyals propis de campana litúrgica; també toca els quarts junt amb l'altra campana de la sala.
Conservació, manteniment	Les cordes estan desmuntades i sols es posen en el moment de la seva utilització. El mall motoritzat funciona correctament.
Protecció	Protecció genèrica en trobar-se en un BIC declarat.

Propostes	<p>Es proposa la restauració del conjunt de manera que la campana torni a tocar d'acord amb les tradicions catalanes.</p> <p>La campana ha de ser netejada, per dins i per fora, per a recuperar la sonoritat original, mitjançant doll d'arena humida.</p> <p>Haurà de ser dotada d'un jou de fusta, de forma tradicional, ubicat en un dels finestrals, en la part alta, i tindrà així mateix, a les 03, una palanca metàl·lica, de la grandària del diàmetre de la campana, amb el seu corresponent topall elàstic en el mur, per a deixar-la assentada mitjançant una llarga corda, que podrà col·locar-se per als tocs manuals. Igualment disposarà a les 09 del corresponent electromall i motor d'impulsos, que sigui capaç el primer de repicar a alta velocitat i el segon d'oscil·lar la campana a dues altures (mitjana i alta) i fins i tot de deixar la campana assentada, parada cap amunt entre toc i toc.</p> <p>La campana serà dotada del batall corresponent a la seva grandària, i que tindrà en el seu extrem un trau per a possibles tocs manuals. El batall haurà de ser dotat de cables de seguretat, per a evitar la seva caiguda en casos de ruptura, fixat de manera que no colpegi en trencar-se, i que els cables tampoc danyin el bronze. De cap manera s'unirà a la batallera mitjançant una articulació rígida, ja que aquestes arranquen l'anella interior. L'articulació haurà de ser bastant elàstica de manera que el batall no reboti.</p> <p>La campana ha de ser reubicada en una de les finestres buides.</p>
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	31-01-2009

Nom	Misericòrdia (2)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 116 Vora 11 Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)904 kg
Fonedor	ROSES, HERMANOS (SILLA)
Any fosa	1941
Descripció	<p>La campana té una singular epigrafi, en español: " # MISERICORDIA # REUS AÑO 1941 # " "FUNDICION / DE / CAMPANAS ROSES HNOS / SILLA (VALENCIA)" "CAMPANA CONSTRUIDA A BASE DEL PRODUCTO DE UNA TOMBOLA CELEBRADA CON MOTIVO DEL CENTENARIO DEL GRAN PINTOR FORTUNY"</p> <p>Fortuny (11 de juny de 1838, Reus - 21 de novembre de 1874, Roma) fou considerat un dels millors pintors del segle XIX, possiblement el segon després de Goya, tot i la seva mort prematura. El centenari del seu naixement va ocórrer en plena guerra civil, i es va celebrar a Reus, amb les limitacions polítiques i econòmiques de l'època, entre 1939 i 1940. Fruit d'aquella celebració fou aquesta campana.</p>
Fotos	44
Tocs	
Conservació, manteniment	Les cordes estan desmuntades i sols es posen en el moment de la seva utilització. El mall motoritzat ha sigut substituït per un electromall.
Protecció	Protecció genèrica en trobar-se en un BIC declarat.

Propostes	<p>Es proposa la restauració del conjunt de manera que la campana torni a tocar d'acord amb les tradicions catalanes.</p> <p>La campana ha de ser netejada, per dins i per fora, per a recuperar la sonoritat original, mitjançant doll d'arena humida.</p> <p>Haurà de ser dotada d'un jou de fusta, de forma tradicional, ubicat en un dels finestrals, en la part alta, i tindrà així mateix, a les 03, una palanca metàl·lica, de la grandària del diàmetre de la campana, amb el seu corresponent topall elàstic en el mur, per a deixar-la assentada mitjançant una llarga corda , que podrà col·locar-se per als tocs manuals. Igualment disposarà a les 09 del corresponent electromall i motor d'impulsos, que sigui capaç el primer de repicar a alta velocitat i el segon d'oscil·lar la campana a dues altures (mitjana i alta) i fins i tot de deixar la campana assentada, parada cap amunt entre toc i toc.</p> <p>La campana serà dotada del batall corresponent a la seva grandària, i que tindrà en el seu extrem un trau per a possibles tocs manuals. El batall haurà de ser dotat de cables de seguretat, per a evitar la seva caiguda en casos de ruptura, fixat de manera que no colpegi en trencar-se, i que els cables tampoc danyin el bronze. De cap manera s'unirà a la batallera mitjançant una articulació rígida, ja que aquestes arranquen l'anella interior. L'articulació haurà de ser bastant elàstica de manera que el batall no reboti.</p> <p>La campana ha de ser reubicada en una de les finestres buides.</p>
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	31-01-2009

Información completa: [Església Prioral de Sant Pere - \(CATALUNYA\)](#)

PDF (11-07-2026)